

Sygn. akt V CZ 66/07

POSTANOWIENIE

Dnia 26 lipca 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Tadeusz Żyznowski (przewodniczący)

SSN Zbigniew Strus (sprawozdawca)

SSN Dariusz Zawistowski

w sprawie z wniosku S. M.

przy uczestnictwie F. K.

o zniesienie współwłasności,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 26 lipca 2007 r.,

zażalenia uczestnika postępowania na postanowienie Sądu Okręgowego

w W.

z dnia 23 lutego 2007 r.,

uchyla zaskarżone postanowienie.

Uzasadnienie

W postępowaniu o zniesienie współwłasności Sąd Okręgowy – sąd odwoławczy po rozpoznaniu sprawy na skutek apelacji F. K. uczestnika postępowania zmienił zaskarżone postanowienie w ten sposób, że zasądził od uczestnika tytułem dopłaty na rzecz wnioskodawczynie kwotę 11 357 zł rozłożoną na raty a dalej idącą apelację oddalił i orzekł o kosztach postępowania.

Skarżący nie godząc się z tym orzeczeniem wniósł skargę kasacyjną wskazując wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 198.000 zł, tj. wyższą niż w postępowaniu apelacyjnym, w którym określił tę wartość na 152.000 zł.

Uprzedzając zarzuty zażalenia należy dodać, że w skardze kasacyjnej podobnie jak w apelacji, uczestnik kwestionuje sposób zniesienia współwłasności przez podział nieruchomości na dwie części.

Sąd Okręgowy odrzucił skargę kasacyjną uznając, że wartość przedmiotu zaskarżenia nie może przekraczać wartości jego udziału równego połowie, tj. kwoty 99.000 zł. W zażaleniu uczestnik postępowania zarzuca naruszenie art. 519¹ § 4 pkt 4 k.p.c. podnosząc, że kwestionuje zasadę podziału całej nieruchomości. Domaga się uchylecia zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie jest uzasadnione.

Sąd Okręgowy uzasadniając zaskarżone postanowienie powołał postanowienie z 21 stycznia 2003 r. III CZ 153/02, OSNC 2004/4/60 wyjaśniające, że w sprawie o dział spadku wartość przedmiotu zaskarżenia może przekraczać wartość udziału należącego do uczestnika wnoszącego kasację, jeżeli podważa on samą zasadę podziału. Można też wskazać postanowienie z 6 listopada 2002 r. III CZ 98/02, OSNC 2004/1/11, w którym Sąd Najwyższy orzekł, że wartością przedmiotu zaskarżenia w sprawie o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami (art. 519¹ § 2 k.p.c.) jest wartość poszczególnych rzeczy i praw, których objęcie lub nieobjęcie rozstrzygnięciem sądu albo sposób ich podziału kwestionuje skarżący, a także wartość roszczeń dochodzonych w tej sprawie, będących przedmiotem zaskarżenia.

Ze względu na niejednolite sposoby podziału (zniesienia współwłasności) wiązanie wartości przedmiotu zaskarżenia z wartością udziału skarżącego w wielu wypadkach nie odzwierciedla wartości ocenianej przez uczestnika, do którego przecież należy w zasadzie wskazanie (określenie) tej wartości. Gdyby stosować tylko kryterium arytmetyczne deformowałoby to rzeczywistą wartość interesu skarżącego, który w sposobie podziału upatruje istotne znaczenie. Przykładowo, żądanie innego przebiegu linii granicznej mimo zachowania tego samego obszaru albo nawet żądanie wydzielenia schedy w naturze z obowiązkiem dopłaty równowartości nie miałyby wartości. Dlatego jeżeli uczestnik postępowania kwestionuje podział żądając przyznania przedmiotu współwłasności w całości, to wartość przedmiotu zaskarżenia tą skargą odpowiada nie udziałowi lecz wartości całego majątku będącego przedmiotem współwłasności. Ustalenie przez Sąd, tej kwoty na 198.000 zł, usprawiedliwia wnioski zażalenia.

Stosownie do art. 398²¹ k.p.c. w braku szczególnych przepisów o postępowaniu przed Sądem Najwyższym, do postępowania tego stosuje się odpowiednio przepisy o apelacji, tj. również art. 368 § 2 k.p.c. wiążący wartość przedmiotu zaskarżenia z wartością przedmiotu sporu, co odpowiada zresztą założeniom unormowaniu w art. 25 § 2 k.p.c. stabilizującego wartość przedmiotu sporu. Jeżeli Sąd Okręgowy akceptował wartość przedmiotu zaskarżenia wskazaną w apelacji, to niezrozumiałe byłoby stosowanie innej reguły przy podobnym kierunku zaskarżenia w postępowaniu kasacyjnym.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. uchylił zaskarżone postanowienie.